

EUROPE DIRECT
Prešov

06
2025

Newsletter

Informačné centrum EUROPE DIRECT-PREŠOV

„EÚ bližšia k obyvateľom Prešovského kraja a obyvatelia bližší k EÚ“

Bulharsko spĺňa kritériá na vstup do eurozóny 1. januára 2026

Európska komisia dospela k záveru, že Bulharsko je pripravené prijať euro od 1. januára 2026 – kľúčový míľnik, vďaka ktorému by sa stalo dvadsiatym prvým členským štátom, ktorý vstúpi do eurozóny.

Toto posúdenie sa uvádza v konvergenčnej správe na rok 2025 vypracovanej na žiadosť bulharských orgánov a predstavuje kritický a historický krok na ceste Bulharska k prijatiu eura.

V správe sa konštatuje, že Bulharsko spĺňa štyri nominálne konvergenčné kritériá, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby bola krajina pripravená prijať euro a aby jej hospodárstvo bolo na to dostatočne pripravené. Právne predpisy členského štátu sa tiež považujú za zlučiteľné s požiadavkami zmluvy a Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ECB). V posúdení Komisie sa zohľadňujú aj ďalšie faktory relevantné pre hospodársku integráciu a konvergenciu vrátane vývoja platobnej bilancie a integrácie trhov s výrobkami, trhov práce a finančných trhov. Toto hodnotenie dopĺňa aj Konvergenčná správa ECB, ktorá bola zverejnená v júni.

Predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová v tejto súvislosti uviedla: „Euroje hmatateľným symbolom európskej sily a jednoty. Aktuálne je Bulharsko o krok bližšie k jeho prijatiu ako meny. Vďaka euru bude bulharské hospodárstvo silnejšie, s väčším objemom obchodu s partnermi z eurozóny, priamymi zahraničnými investíciami, prístupom k financiám, kvalitnými pracovnými miestami a reálnymi príjmami. Bulharsko zaujme svoje právoplatné miesto pri formovaní rozhodnutí v centre eurozóny. Blahoželáme, Bulharsko!“

Ďalšie kroky

Na základe tohto posúdenia Komisia 1. januára 2026 prijala aj návrhy rozhodnutia Rady a nariadenia Rady o zavedení eura v Bulharsku. Rada EÚ prijme konečné rozhodnutia o prijatí eura v Bulharsku po diskusiách v Euroskupine a Európskej rade a po tom, ako Európsky parlament a ECB zaujmú stanoviská.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_25_1386

EK navrhuje predvídateľný a spoločný európsky postup pre ukrajinských utečencov v EÚ

Komisia vytyčuje spoločnú európsku cestu pre budúcnosť ukrajinských utečencov v EÚ. Zabezpečí sa tak stabilita a nepretržitá ochrana, a takisto sa pripraví pôda na prechod z dočasnej ochrany, keď to budú podmienky umožňovať. Komisia tým posilňuje svoj neochvejný záväzok podporovať Ukrajinu tak dlho, ako to bude potrebné.

Predsedníčka von der Leyenová v tejto súvislosti uviedla: „Od roku 2022 poskytujeme ochranu ľuďom, ktorí utekajú pred útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine, a budeme v tom pokračovať.“

Spolu s Ukrajinou pripravujeme pôdu, aby sa ľudia mohli vrátiť a znovu vybudovať svoje domovy, keď to bude bezpečné.“ Keďže Rusko pokračuje v nezákonných útokoch a situácia na Ukrajine je naďalej nestabilná, Komisia navrhuje predĺžiť dočasnú ochranu pre ľudí utekajúcich pred ruskou agresiou voči Ukrajine o ďalší rok, a to do 4. marca 2027. Tým sa poskytne právna istota osobám, ktoré požívajú dočasnú ochranu, ako aj členským štátom, a zabezpečí sa tak, aby sa v celej EÚ naďalej uplatňovali rovnaké normy ochrany.

Komisia s cieľom ponúknuť stabilnejšiu a trvalejšiu perspektívu takisto navrhuje členským štátom prostredníctvom odporúčania Rady, aby sa pripravili na koordinovaný prechod z dočasnej ochrany. Navrhované opatrenia riešia potreby osôb s pobytom v EÚ, ako aj potrebu Ukrajiny obnoviť krajinu. Ich súčasťou je aj podpora bezpečného, dobrovoľného a dôstojného návratu a reintegrácie.

Odporúčanie Rady zahŕňa tieto opatrenia:

Podpora a uľahčovanie prechodu na iné právne postavenie: Mnohí z tých, ktorí požívajú dočasnú ochranu, sa už integrovali do hostiteľských spoločností tak, že sa naučili jazyk, našli si zamestnanie alebo sa v nich začali vzdelávať. Mali by mať možnosť prejsť na právne postavenie podľa vnútroštátneho práva alebo práva EÚ, ktoré lepšie odráža ich novú situáciu. Mohlo by mať formu povolenia na pobyt na základe zamestnania, vzdelávania, výskumu alebo dlhodobého pobytu podľa vnútroštátneho práva.

Príprava pôdy na postupný návrat a udržateľnú reintegráciu na Ukrajine s prihliadnutím na potreby a kapacity Ukrajiny: Tým, ktorí zvažujú návrat domov, by pri informovaných rozhodnutiach mohla pomôcť možnosť prieskumných návštev na Ukrajine.

Členské štáty by takisto mali v úzkej koordinácii s ukrajinskými orgánmi vytvoriť programy dobrovoľného návratu, ktoré by po skončení dočasnej ochrany umožnili postupný návrat domov.

Lepšie informácie o dostupných možnostiach: Komisia podporuje zriadenie centier jednoty v členských štátoch v spolupráci s ukrajinskými orgánmi. Centrá jednoty budú slúžiť ako viacúčelové informačné centrá, ktoré majú vysídleným osobám pomáhať pri integrácii do hostiteľských spoločností, ako aj pri návrate na Ukrajinu. Môžu sa financovať s pomocou finančných prostriedkov Komisie v rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF). Na podporu členských štátov Komisia vymenuje aj osobitného vyslanca pre Ukrajincov v EÚ.

Koordinácia a výmena informácií medzi členskými štátmi a Ukrajinou: Výmena informácií medzi členskými štátmi by mala pokračovať prostredníctvom platformy solidarity a formou včasnej aktualizácie údajov na platforme na registráciu dočasnej ochrany. Sieť EÚ pre pripravenosť a riadenie kríz v oblasti migrácie so zameraním na Ukrajinu a platforma solidarity „Ukrajina“ budú naďalej zabezpečovať spoločné situačné povedomie a koordinovanú reakciu.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_25_1391

Komisia zavádza stratégiu na lepšie zabezpečenie dostupnosti vody pre ľudí, hospodárstvo a životné prostredie

Komisia prijala európsku stratégiu pre odolnosť v oblasti vody zameranú na obnovu a ochranu vodného cyklu, zabezpečenie čistej a cenovo dostupnej vody pre všetkých a vytvorenie udržateľného, odolného, inteligentného a konkurencieschopného vodného hospodárstva v Európe.

Táto komplexná stratégia podporí členské štáty pri efektívnejšom hospodárení s vodou vďaka vykonávaniu súčasných právnych predpisov EÚ o vode, ako aj na základe viac než 30 opatrení. Hlavnými aktérmi v oblasti odolnosti vodných zdrojov sú členské štáty, regióny a obce, ale aj občania a podniky.

Voda má pre našu existenciu zásadný význam, no dnes ju už nemôžeme brať ako samozrejmosť. Európa čelí extrémnym poveternostným javom vrátane katastrofických povodní, dlhotrvajúceho sucha a lesných požiarov. S rastúcimi vplyvmi zmeny klímy sa bude situácia len zhoršovať. Žiadna krajina ani región nie sú ušetrené.

Tieto výzvy zasahujú občanov, poľnohospodárov, životné prostredie aj podniky, pričom majú vplyv na zdravie, narušenie dodávok energie, potravín a pitnej vody a spôsobujú čoraz väčšie hospodárske straty v celej EÚ. Päť z desiatich najväčších globálnych rizík pre podniky súvisí s vodou.

Odolnosť v oblasti vody a udržateľné vodné hospodárstvo sa teraz musia stať ústredným bodom nášho programu, aby sme zlepšili zabezpečenie dostupnosti vody v EÚ v súlade s klimatickými scenármi, zvýšili konkurencieschopnosť a inovatívnosť našich podnikov a zatriaktívili Európu v očiach investorov. Vzniká tu príležitosť pre európskych výskumníkov a spoločnosti, ktoré majú dobré predpoklady na to, aby sa v tejto oblasti stali lídrami, keďže celosvetovo vlastní 40 % patentov na vodohospodárske technológie.

Predsedníčka Komisie Ursula von der Leyenová v tejto súvislosti uviedla: „Voda je život. Odolnosť v oblasti vody má pre našich občanov, poľnohospodárov, životné prostredie a podniky zásadný význam. Stratégia Komisie pre odolnosť v oblasti vody dláždí cestu k udržateľnému, odolnému, inteligentnému a konkurencieschopnému vodnému hospodárstvu. Aby sme tento vzácny zdroj ochránili, musíme konať už teraz.“

Stanovenie spoločnej európskej vízie odolnosti v oblasti vody

Stratégia sa zameriava na tri kľúčové ciele spoločných opatrení. Po prvé, stratégia sa zameriava na obnovu a ochranu vodného cyklu od prameňa až do mora. Na tento účel je kľúčové, aby sme účinne vykonávali už existujúci rámec EÚ pre sladkú vodu vrátane rámcovej smernice o vode a smernice o manažmente povodní, ktoré sa musia zameriavať na kvantitu aj kvalitu vody.

Okrem toho treba zintenzívniť úsilie o zlepšenie zadržiavania vody na pevnine, účinnú prevenciu znečistenia vôd a boj proti znečisťujúcim látkam v pitnej vode vrátane tzv. večných chemikálií. Po druhé, cieľom stratégie je vybudovať hospodárstvo, ktoré inteligentne využíva vodné zdroje, v snahe zvýšiť konkurencieschopnosť, prilákať investície a podporiť vodohospodárske odvetvie EÚ. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutné zlepšiť efektívnosť využívania vody a udržateľné hospodárenie s vodami. Komisia preto uverejnila aj odporúčanie k efektívnemu využívaniu vody, v ktorom sa stanovujú hlavné zásady na zníženie spotreby vody. Stanovuje sa v ňom cieľ zlepšiť efektívne využívanie vody v EÚ do roku 2030 aspoň o 10 %. Členským štátom sa pritom odporúča, aby si v závislosti od svojich územných a vnútroštátnych podmienok stanovili vlastné ciele v oblasti efektívneho využívania vody. Keďže úrovne únikov vody sa v jednotlivých krajinách pohybujú od 8 % do 57 %, je takisto dôležité znížiť úniky v potrubiach a zmodernizovať vodohospodársku infraštruktúru prostredníctvom verejného a súkromného financovania a zaviesť digitálne riešenia.

Po tretie, stratégia pomôže zabezpečiť čistú a cenovo dostupnú vodu a sanitáciu pre všetkých. Na dosiahnutie tohto cieľa sa v stratégii zdôrazňuje zásadná úloha spotrebiteľov a podnikov pri šetrení vodou, či už doma, alebo v práci. Stratégia preto podporuje výmenu najlepších postupov na zvýšenie povedomia verejnosti, ako aj jednotlivých odvetví v tejto oblasti.

Na globálnej úrovni stratégia posilňuje úlohu EÚ pri podpore odolnosti v oblasti vody na celom svete prostredníctvom medzinárodných partnerstiev a spolupráce. Svojím príkladom bude EÚ podporovať celosvetový program opatrení v oblasti vody spolu s medzinárodnými partnermi a tretími krajinami, a to najmä prostredníctvom stratégie Global Gateway.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_25_1404

EÚ si vytýčila svoju medzinárodnú digitálnu stratégiu

Európska komisia a vysoká predstaviteľka vytýčili svoju spoločnú víziu vonkajšej činnosti Únie v digitálnej sfére. V nebývalo náročnom globálnom geopolitickom prostredí digitálna revolúcia pretvára hospodárstva a spoločnosti. EÚ na túto situáciu reaguje svojou novou medzinárodnou digitálnou stratégiou a ukazuje, že je stabilným a spoľahlivým partnerom ochotným spolupracovať v digitálnej sfére so spojencami a partnermi.

EÚ vynaloží maximálne úsilie, aby vystupňovala svoju konkurencieschopnosť v oblasti umelej inteligencie a iných kľúčových technológiách. Takisto bude spolupracovať s partnermi, aby podporila ich digitálnu transformáciu.

V stratégii potvrdzuje svoj záväzok vybudovať celosvetový digitálny poriadok založený na pravidlách a v súlade s jej základnými hodnotami. Ciele stratégie:

Rozšíriť medzinárodné partnerstvá – prehĺbiť existujúce digitálne partnerstvá a zintenzívniť dialógy, iniciovať nové a podporiť spoluprácu prostredníctvom novej siete pre digitálne partnerstvá. EÚ tak posilní svoju konkurencieschopnosť v oblasti technológií, ako aj svoju bezpečnosť a bezpečnosť svojich partnerov.

Zaviest' ponuku EÚ pre technologické podniky – skombinovať súkromné investície a investície verejného sektora v EÚ na podporu digitálnej transformácie v partnerských krajinách.

Súčasťou tohto úsilia budú prvky ako továrne umelej inteligencie, investície do bezpečnej a dôveryhodnej konektivity, digitálna verejná infraštruktúra, kybernetická bezpečnosť a ďalšie.

Posilniť celosvetovú digitálnu správu – podporovať celosvetový digitálny poriadok založený na pravidlách, v súlade so základnými hodnotami EÚ.

EÚ v otázke digitálnych priorít už dlho spolupracuje s krajinami celého sveta, predovšetkým prostredníctvom Rád pre obchod a technológie, digitálnych partnerstiev a viacerých digitálnych dialógov a kybernetických dialógov, ako aj dohôd o digitálnom obchode. Napreduje aj spolupráca s partnerskými krajinami, okrem iného v rámci Global Gateway a prostredníctvom nového partnerstva v oblasti bezpečnosti a obrany so spojencami.

Spolupráca s partnerskými krajinami bude zameraná na tieto prioritné oblasti:

Bezpečná a dôveryhodná digitálna infraštruktúra ako zásadný predpoklad vývoja v kritických sektoroch, ako je energetika, doprava, financie a zdravie.

Vznikajúce technológie, ako je umelá inteligencia, 5G/6G, polovodiče a kvantové technológie.

Digitálna správa podporujúca sociálnu súdržnosť, chrániaca ľudské práva a demokratické zásady.

Kybernetická bezpečnosť na posilnenie kybernetickej obrany našich partnerských krajín ako priama investícia do bezpečnosti samotnej EÚ.

Digitálne identity a verejná digitálna infraštruktúra zamerané na vzájomné uznávanie úprav s kľúčovými partnermi a schopné zjednodušiť cezhraničný obchod a uľahčiť mobilitu občanov.

Online platformy slúžiace na ďalšiu podporu ochrany detí v online svete, slobody slova, demokracie a súkromia občanov.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_25_1370

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Informačné centrum Europe Direct Prešov organizuje program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.

Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie a praxe
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- pomoc pri príprave podujatí

Nutné predpoklady

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu: europedirect@sfpa.sk

---

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov sa nachádza vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/kontaktné podujatia o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie

Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:

- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnicki, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

EUROPE DIRECT
Prešov

europedirect@sfp.sk

www.edpresov.sk

Europe Direct Prešov

Edpresov

Europe Direct Prešov

17. Novembra 6600/1, 080 01 PO

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

